Basic program design

ฉัตรชัย เกษมทวีโชค

Chatchai.kase@ku.th

การสั่งงานคอมพิวเตอร์

- คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในการสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานจะต้องป้อนคำสั่งที่เครื่องคอมพิวเตอร์ เข้าใจให้กับมัน
- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) เป็นเหตุผลหลักที่ทำให้มนุษย์ซื้อคอมพิวเตอร์ คำสั่งของโปรแกรมสั่งการ ทำงานของอุปกรณ์ (Hardware) ในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะหน่วยประมวลผลกลาง (CPU)
 - ตัวอย่างเช่น คำสั่งในโปรแกรมสามารถสั่งให้ CPU ดึงข้อมูลจากหน่วยความจำหลัก (RAM) หรือ
 - ถ้าโปรแกรมต้องการสั่งให้ CPU เล่นไฟล์เพลง โปรแกรมจะทำการสร้าง interrupt
- Interrupt เป็นสัญญาณ (signal) ที่ไปยัง CPU เพื่อสั่งให้ประมวลผล (Execute) ชุดคำสั่งที่มีการเตรียมไว้แล้ว เพื่อตอบสนองสัญญาณ interrupt
 - ในตัวอย่างนี้ หมายถึงอุปกรณ์จะส่งไฟล์เพลงไปยังอุปกรณ์กระจายเสียง อาทิเช่น ลำโพง หรือหูฟัง เป็นต้น

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (computer Program) เป็นชุดคำสั่งหรือรูปแบบบรรทัดคำสั่ง (codes) เพื่อใช้งานให้เครื่อง คอมพิวเตอร์ประมวลผลตามที่ต้องการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท
 - ระบบปฏิบัติการ (Operating System หรือ System software) เป็นโปแกรมที่ออกแบบมาเพื่อใช้งานฮาร์ดแวร์ของคอมพิวเตอร์ และจัดเตรียมและสร้างระบบพื้นฐานสำหรับใช้งานโปรแกรมประยุกต์อาทิเช่น Windows, MacOS, Linux, Unix เป็นต้น
 - โปรแกรมตัวกลาง (Middleware software) คือโปรแกรมคอยช่วยเหลือดูแลโปรแกรมประยุกต์ที่รันอยู่บน OS หรือจะเรียกว่า ตัวเชื่อมระหว่าง application และ operating system ก็ได้ ซึ่งมันช่วยให้ผู้พัฒนาโปแกรมสามารถเชื่อมต่อสื่อสารกับภายนอกได้ง่าย ขึ้น ทำให้ลดภาระในการดูแลรายละเอียดรอบข้างและเน้นแต่งานหลักที่ต้องการ

• ประกอบชุดของบริการที่ช่วยให้สามารถทำงานได้หลายกระบวนการ บนเครื่องหนึ่งเครื่องหรือมากกว่าเพื่อประสานงาน สนับสนุนและทำให้กา รกระจาย งานง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถให้ข้อมูลมีอยู่ในฐานข้อมูลเดียวที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านทางฐานข้อมูลอื่น

https://dracony.org/wp-content/uploads/2015/03/middleware.png

Linux

Middleware

Packaged Application
Systems

Packaged Application
Systems

Middleware

Application
Servers

Application
Servers

Content-Centric Middleware

Middleware

Application
Servers

Source: http://www.girnarsez.com/middleware

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

• โปรแกรมประยุกต์ (application software) ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานหนึ่ง ๆ หรือหลายอย่างที่ เกี่ยวข้องกัน แอ็พพลิเคชันสามารถจัดการกับข้อความ ตัวเลข กราฟฟิคหรือการรวมกันขององค์ประกอบเหล่านี้ ขึ้นอยู่กับงานที่ออกแบบไว้ อาทิเช่น office suites, web browsers, video games, media players

https://www.agriya.com/services/ mobile-application-development

https://fossbytes.com/bestweb-browsers-for-pc/

Programmer

- ผู้คนที่ผ่านการฝึกฝนชั้นสูงที่เรียกว่า คอมพิวเตอร์โปรแกรมเมอร์ (Computer Programmer) จะเป็นผู้ที่สร้างรายการคำสั่ง (instruction) ในโปรแกรม
- รายการคำสั่งดังกล่าวเราเรียกว่า "code"
- และกระบวนการในการเขียนคำสั่ง เราเรียกว่า "coding"
- https://www.youtube.com/watch?v=YF1IjAeTbq0

คำสั่งคอมพิวเตอร์ (Code)

- Code: เป็นคำศัพท์ที่แทนความหมายของชุดบรรทัดคำสั่งที่ถูกเขียนด้วยภาษาคอมพิวเตอร์ใดก็ได้ เช่น ภาษาเครื่อง ภาษาระดับสูง
- เครื่องคอมพิวเตอร์คิดและสื่อสารในระบบเลขฐานสอง แต่ระบบเลขฐานสองที่ซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปสำหรับ มนุษย์ที่สามารถเข้าใจหรือทำงานด้วยเป็นเวลานาน
- เป็นเหตุผลที่ให้เกิดภาษาคอมพิวเตอร์ขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการเขียนโปรแกรมหรือชุดคำสั่งเพื่อใช้สั่งการ คอมพิวเตอร์ทำงาน

ภาษาคอมพิวเตอร์ (Programming Language)

- การนำคำสั่งมาเรียงต่อกันให้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งเรียกว่า โปรแกรมภาษาที่คอมพิวเตอร์เข้าใจเรียกว่า ภาษาเครื่อง (Machine Language) ซึ่งเป็นเลขฐานสอง
- ต่อมาได้มีการออกแบบตัวอักษรภาษาอังกฤษให้แทนคำสั่งเลขฐานสอง เรียกว่า ภาษาโปรแกรม (Programming Language)
 - ภาษาระดับต่ำ (Low-level Language) คือภาษา Assembly ต้องแปลภาษาเป็นภาษาเครื่องด้วย Assembler
 - ภาษาระดับสูง (High-level Language) เช่น ภาษา C, Pascal, Basic, php, Python, Objective C. R, เป็นต้น

```
1100 1010 1011 0011
1100 1010 1011 0011
1100 1010 1011 0011
1100 1010 1011 0011
1100 1010 1011 0011
```

```
// i = 15;
mov r3, #15
str r3, [r11, #-8]

//j = 25;
mov r3, #25
str r3, [r11, #-12]

// i = i + j;
ldr r2, [r11, #-8]
ldr r3, [r11, #-12]
add r3, r2, r3
str r3, [r11, #-8]
```

Source: http://www.androidauthority.com (Youtube)

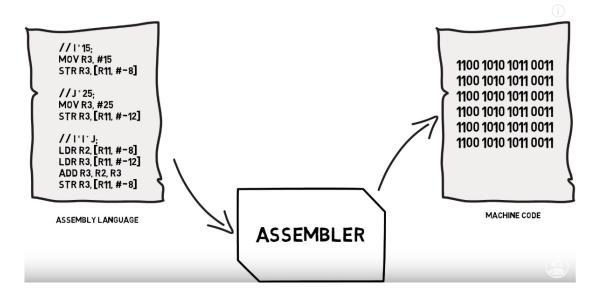
Source: https://techterms.com/

ตัวแปลภาษาระดับสูง

- ตัวแปลภาษาระดับสูง : เป็นตัวแปลภาษาระดับสูงเป็นภาษาเครื่อง เราสามารถแบ่งตัวแปลภาษาประเภทนี้ออกเป็น 2 ประเภทคือ
- 1. Compilers เป็นการแปลคำสั่งโปรแกรม source code ทั้งหมดไปเป็นภาษาเครื่อง เพื่อเป็นไฟล์ที่ประมวลผลได้ (Executable file)
 - ในบางภาษาจะต้องมีการแปลเป็นไฟล์ Object Code ก่อนแล้วลิ้งค์กับไฟล์ภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเป็นไฟล์ .exe (Executable file)
 - ในบางภาษาจะจะใช้ไฟล์ Object Code ในการประมวลผลได้โดยตรง
- 2. Interpreters เป็นการแปลคำสั่งภาษาคอมพิวเตอร์เป็นภาษาเครื่องแบบทีละบรรทัดคำสั่งแล้วนำไปประมวลผล ทันที (on fly) โดยไม่ต้องสร้างไฟล์ .exe (Executable file)
 - ข้อดี ยืดหยุ่นในการทำงานและการแก้ไขโปรแกรมที่สูงกว่าแบบ Compilers
 - ข้อเสีย ทำงานน้อยกว่าแบบ Compilers เพราะจะแปลก่อนแล้วค่อยทำ และต้องมีตัวแปลภาษา (Interpreters) ไปด้วยเสมอ

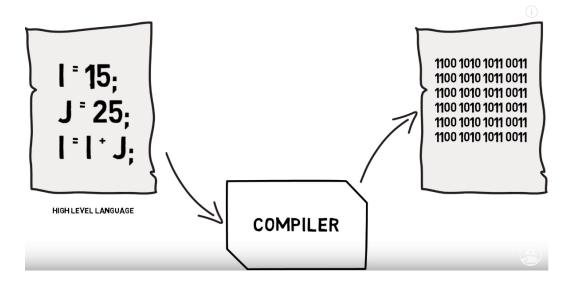
Assembler & Compiler

https://www.youtube.com/watch?v=wA2oMRmbrfo
https://www.youtube.com/watch?v=1OukpDfsuXE

Assembler เป็นตัวแปลภาษา Assembly ไปเป็นไฟล์ภาษา เครื่องที่ใช้ในการรันการทำงาน

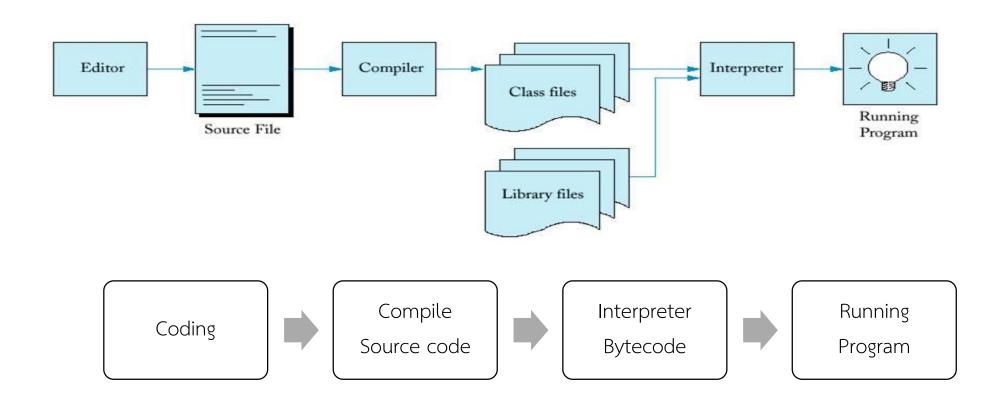
Source: http://www.androidauthority.com (Youtube)

Compiler เป็นตัวแปลภาษาชั้นสูงไปเป็นไฟล์ภาษาเครื่องที่ สามารถรันการทำงานได้กี่ครั้งก็ได้

Interpreter เป็นตัวแปลภาษาชั้นสูงทีละบรรทัดคำสั่งไป สั่งงานคอมพิวเตอร์ทันที

Hybrid method (Java program)

Source: http://www.cs.ust.hk/emb/itepc2006/itepc01a/t01/

Program Design

- ก่อนที่จะลงมือเขียนโปรแกรมจริงๆนั้น การออกแบบเพื่อแสดงขั้นตอนการทำงานเอาไว้ก่อนเป็นสิ่งสำคัญอย่าง มาก ทำให้การลงมือเขียนโปรแกรมทำได้ง่ายขึ้น และยังทำให้การกลับมาศึกษาโปรแกรมภายหลังทำได้ง่ายขึ้น ด้วย
- เราเรียกขั้นตอนการทำงานว่า "Algorithm (อัลกอริทึม)" โดยอาจเขียนอัลกอริทึมในลักษณะของผังงาน (Flowchart) หรือรหัสจำลอง (Psuedocode) ก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความถนัด

WHAT IS A Algorithm

- 1. ลำดับการทำงานที่ตรงไปตรงมาไม่ซับซ้อน
- มีควบคุมการไหลก่อนหลังของคำสั่งที่ต้องถูกประมวลผลมี่อการระบุจะหยุดการทำงานเมื่อไร

1+2+3 = a algorithm

การเขียนผังงาน (Flowchart)

• เป็นแผนภาพที่ใช้อธิบายการทำงานของโปรแกรมโดยอาศัยรูปทรงต่างๆ ควบคู่ไปกับลูกศรแสดงทิศทางการทำงานจากขั้นตอนหนึ่งสู่อีกขั้นตอนหนึ่ง

• ประโยชน์ของผังงาน

- 1. ช่วยอธิบายลำดับขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม
- 2. ทำให้ตรวจสอบข้อผิดพลาดของโปรแกรมได้ง่าย
- 3. ทำให้ผู้อื่นสามารถศึกษาการทำงานของโปรแกรมและแก้ไขโปรแกรมได้ง่าย

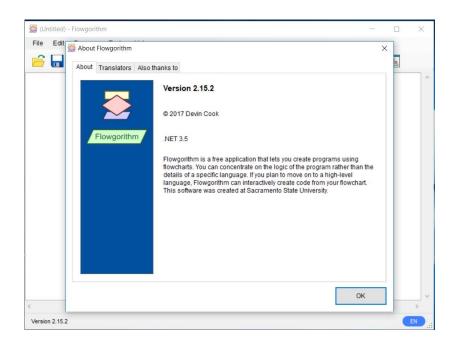
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังงาน

สัญลักษณ์	ความหมาย
	การเริ่มต้นและการสิ้นสุดการทำงานของโปรแกรม
→ ↓ ←	ลูกศรแสดงทิศทางการทำงานของโปรแกรม
	การประมวลผล การคำนวณ (Process)
	การทำงานย่อย (Subprocess)

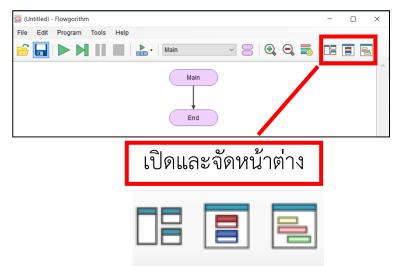
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังงาน

สัญลักษณ์	ความหมาย
	การรับหรือแสดงผลข้อมูล (Input/Output) โดยไม่จำกัดอุปกรณ์
	การตรวจสอบเงื่อนไขเพื่อเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่ง มีลูกศรพุ่งออกมากกว่า 1 ลูกศรเสมอ
	แสดง Output เป็นรูปแบบเอกสาร
	จุดเชื่อมต่อผังงาน (Connector) หรือใช้เป็นจุดเชื่อมต่อเริ่มต้นในหน้าใหม่ (On-page Connector)
	จุดเชื่อมต่อเพื่อขึ้นหน้าถัดไป (Off-page Connector)

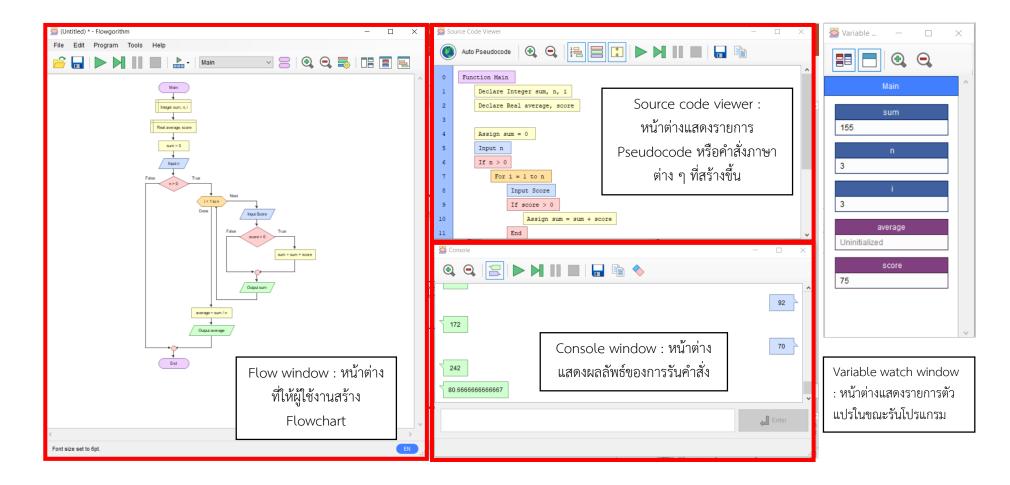
เครื่องมือที่ใช้เขียน Flowchart

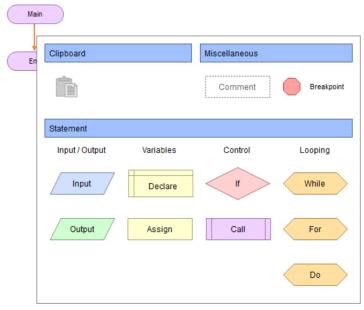
- Flowgorithm เป็นโปรแกรมเครื่องมือที่ ใช้เขียน Flowchart แล้วจะสร้างชุดคำสั่ง ภาษา C ให้อัตโนมัติ
- http://www.flowgorithm.org/download/

Windows

Add Statement

- Right Click หรือ Double Click ที่เส้นเชื่อมระหว่าง Statement ประเภทของ Statement
- 1. Declare เป็นการประกาศตัวแปร
- 2. Assign เป็นการกำหนดค่าตัวแปร
- 3. Input เป็นการรับค่าตัวแปร
- 4. Output เป็นการแสดงผลออกทางหน้าต่าง Console
- 5. If เป็นการสร้างเงื่อนไข
- 6. Call เป็นการเรียกฟังก์ชัน
- 7. For เป็นการวนลูปตามจำนวนที่กำหนดไว้
- 8. While เป็นการวนซ้ำตามเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ (ตรวจสอบเงื่อนไขก่อนวนซ้ำ)
- 9. Do เป็นการวนซ้ำตามเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ (วนซ้ำคำสั่งก่อนตรวจสอบเงื่อนไข)

INPUT / OUTPUT

- OUTPUT
 - แสดงผลออกหน้าจอ
- PROCESS
 - การกำหนดค่า การคำนวณ เงื่อนไข และการวนลูป
- INPUT
 - รับค่าใส่ตัวแปร

VARIABLES

DECLARE

- ประกาศ "ตัวแปร"
- เก็บข้อมูลตอนทำงาน
- O สามารถประกาศ หลายตัวแปรได้โดยใช้ comma
- O กำหนดขอบเขตString โดยใช้ Double quote " "
- ใช้เครื่องหมาย & ในการเชื่อมต่อ
- O case insensitive อักษรเล็กใหญ่คือตัวเดียวกัน

ASSIGN

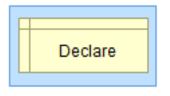
- กำหนดค่าให้แก่ "ตัวแปร"
- โก็บผลลัพธ์จากการคำนวณ

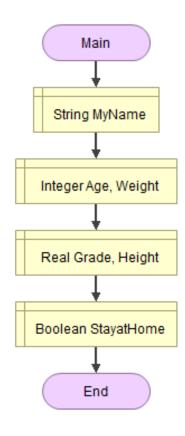
ตัวแปร

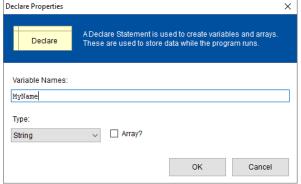
- รับค่าเพื่อไปทำงาน เปลี่ยนแปลงค่าไปตามการกำหนด
- ต้องกำหนด "ชนิดข้อมูล" ของตัวแปร (Data Type)
 - O Integer เลขจำนวนเต็ม
 - เก็บ "ตัวเลข" ได้ทั้งค่าบวก,ลบ ศูนย์ ไม่สามารถเลขทศนิยม 0 , -10 , 1234
 - O Real เลขจำนวนจริง
 - เก็บ "ตัวเลข" อะไรก็ได้ 0, 3.14, -10, -0.1132
 - O Boolean ค่าความจริง
 - เก็บค่าความจริงค่าใดค่าหนึ่งใน 2 ค่า คือ True, False
 - O String ตัวอักษร
 - เก็บข้อมูล ประโยค คำ ตัวอักษร ช่องว่าง ระบุขอบเขตด้วย double quote "A", "สวัสดี ชาวโลก", "Happy"

Variables

DECLARE VARIABLES

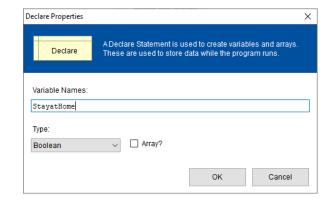

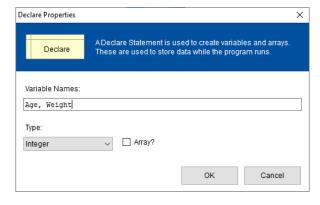

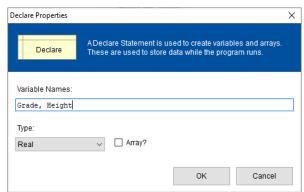

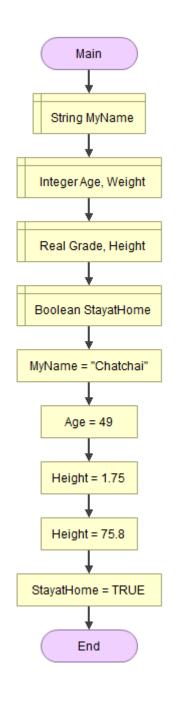

Integer

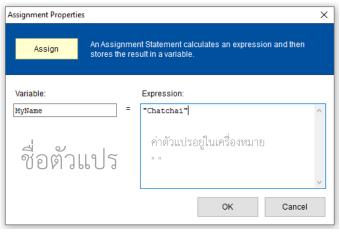
Boolean

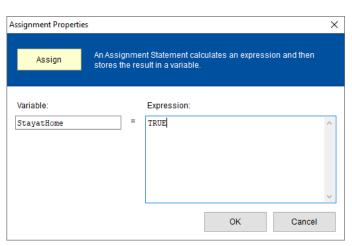
ASSIGN VARIABLES

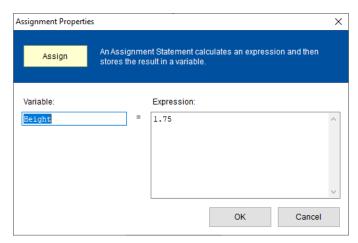

Assignment Properties An Assignment Statement calculates an expression and then Assign stores the result in a variable. Variable: Expression: = 49 ชื่อตัวแปร ค่าตัวแปรตัวเลข

String

Integer

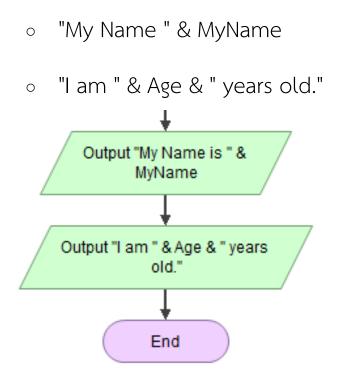

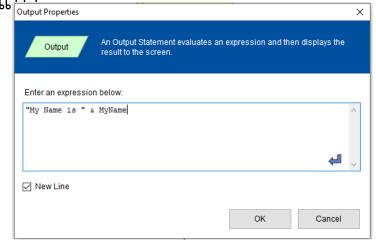
Boolean

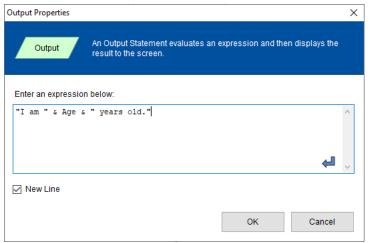

DISPLAY VARIABLES

• การแสดงผลข้อความจะใช้เครื่องหมาย & (Ampersand) เป็นตัวเชื่อมระหว่าง ข้อความกับตัวแปร หรือตัวแปรกับตัวแปร

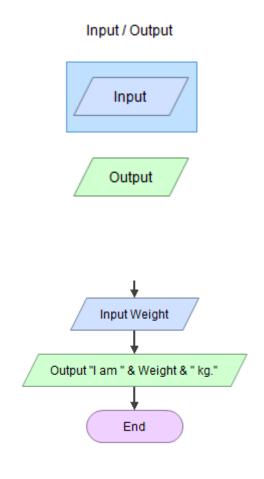

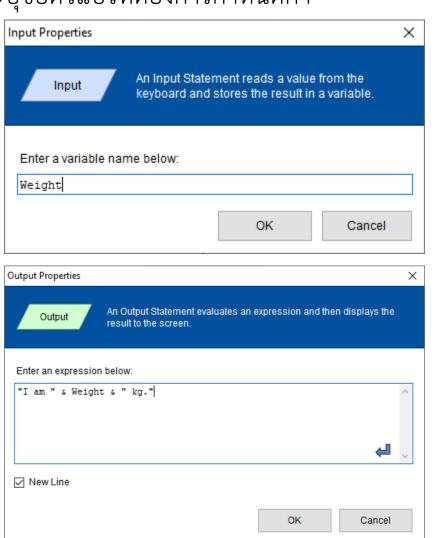

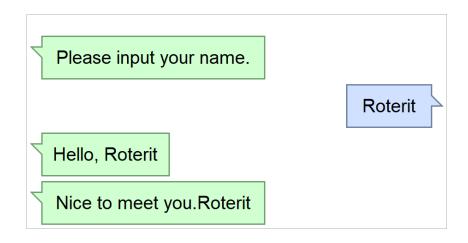
INPUT VARIABLE

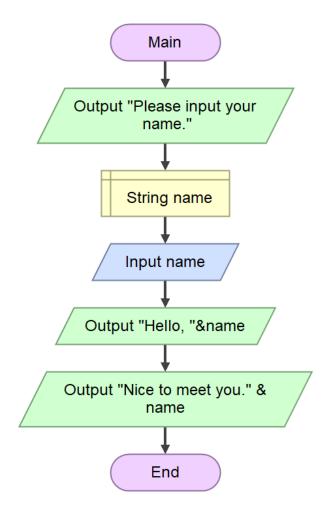
• การรับค่าใส่ในตัวแปรจากคีย์บอร์ด โดยระบุชื่อตัวแปรที่ต้องการกำหนดค่า

OUTPUT -> INPUT->OUTPUT

นิพจน์ (EXPRESSIONS)

- นิพจน์เป็นการรวมระหว่างตัวแปร (Variable) 2 ตัว หรือที่เรียกว่า (Operands) และตัวดำเนินการ (Operators)
- นิพจน์จะให้ผลลัพธ์เป็นค่าที่มีประเภทข้อมูล (Data Type) ประเภทใดประเภทหนึ่งได้แก่ Integer, Real, Boolean
- การเขียนนิพจน์ จะมี Operator คั้นกลางระหว่างตัวแปร 2 ตัว <Variable 1> <operator> <Variable 2>
- ตัวอย่างเช่น

Expression	Variable 1	Operator	Variable 2	=
3 * 5	3	*	5	
9/2	9	/	2	
"Hello" + " World"	"Hello"	+	" World"	
SEX == "MALE"	SEX	==	"MALE"	
AGE > 25	AGE	>	25	

ตัวดำเนินการทางคณิตศาสตร์ (Arithmetic operators)

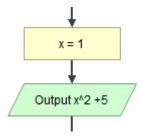
Operator	Name	Example	Answer
+	Addition บวก	5 + 4	9
_	Subtraction ลบ	5 – 4	1
*	Multiplication คูณ	5 * 4	20
/	Division หาร	5 / 4	1.25
%	Modulus หารเอาเศษ	5 % 4	1
٨	Exponentiation ยกกำลัง	5 ^ 4	625

กำหนดให้ x = 15 และ y = 2

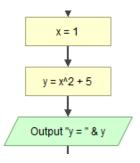
Operator	Answer
x + y	
x - y	
x * y	
x / y	
x % y	
x ^ y	

การกำหนดค่าตัวแปรจากการคำนวณ

- เมื่อมีการสร้างนิพจน์คำนวณทางคณิตศาสตร์ จะมีการนำผลลัพธ์มาใช้งานใน 2 รูปแบบคือ
- 1. นำผลลัพธ์มาแสดงในทันที (ใช้ค่าผลลัพธ์ครั้งเดียวทิ้งแล้วไม่สามารถใช้ค่าได้อีก)

2. นำผลลัพธ์ไปเก็บในตัวแปร (นำค่าผลลัพธ์กลับมาใช้ได้หลายครั้ง)

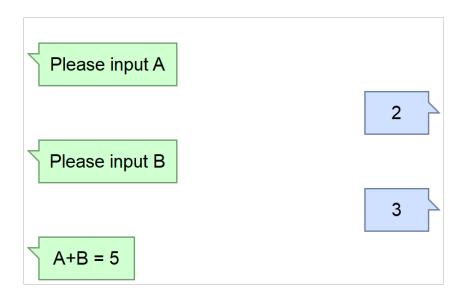
ลำดับการคำนวณ

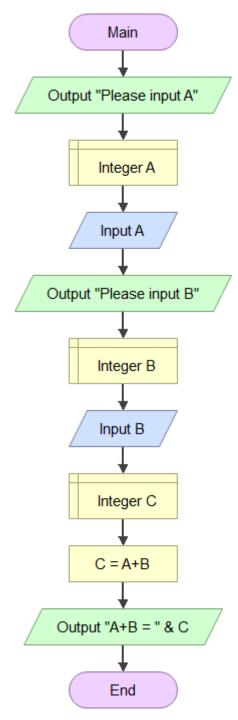
- ทำงานในวงเล็บก่อน (parentheses)
- หลังจากการทำงานในวงเล็บ จะทำงานตามลำดับด่อไปนี้
 - 1.
 - 2. * , / , %,
 - + และ จากคำสั่งซ้ายไปขวา
- ตัวอย่างเช่น

$$(8+2)**2-4*2/2 = 96$$

$$8+2**2-4*2/2 = 8 + 4 - 4 = 8$$

Programming.

LAB Exercise

แบบฝึกหัด

- สร้างตัวแปร width และ height ชนิดเลขจำนวน เต็ม
- นำเข้าค่าตัวแปร width และ height
- คำนวณค่าตัวแปร area

 $area = width \times height$

แสดงค่าตัวแปร area

- สร้างตัวแปร X และ Y ชนิดเลขจำนวนเต็ม
- นำเข้าค่าตัวแปร X และ Y
- คำนวณค่าตัวแปร Z

$$Z = \sqrt{x^2 + y^2}$$

• แสดงค่าตัวแปร Z

แบบฝึกหัด

- สร้างตัวแปรรัศมีวงกลม r ชนิดเลขจำนวนจริง
- นำเข้าค่าตัวแปร r
- คำนวณพื้นที่ area และความยาวเส้นรอบวง circumference

$$area = \left(\frac{22}{7}\right) * r^2$$

$$circumference = 2 * \left(\frac{22}{7}\right) * r$$

• แสดงค่าตัวแปร area และ circumference

- สร้างตัวแปร weight เป็นเลขจำนวนเต็ม kg (กิโลกรัม)
- สร้างตัวแปร height เป็นเลขจำนวนทศนิยม
 meter (เมตร)
- คำนวณค่า BMI

$$BMI = weight/(height^2)$$

แสดงค่าตัวแปร BMI

แบบฝึกหัด

- สร้างตัวแปรจำนวนเงิน money และราคาน้ำมัน บาทต่อลิตร price ชนิดเลขจำนวนเต็ม
- นำเข้าค่าตัวแปร money และ price
- คำนวณจำนวนลิตรของน้ำมันที่ซื้อได้ liter และเงิน ทอนที่เหลือ change

$$liter = Int\left(\frac{money}{price}\right)$$

change = money % price

แสดงจำนวนลิตรที่ซื้อ และ เงินทอน

- สร้างตัวแปร Animal ชนิดข้อความ
- นำเข้าค่าตัวแปร Animal เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับ สัตว์ เช่น Dog, Cat, Elephant เป็นต้น
- คำนวณค่าตัวแปร length เท่ากับจำนวนตัวอักษร ของชื่อสัตว์ในตัวแปร Animal เช่น

- แสดงค่าตัวแปร length
- แสดงตัวอักษรตัวที่สองของชื่อสัตว์ในตัวแปร
 Animal

$$length = Len(Animal)$$

 $second = Char(Animal, 1)$